

T. Igor Csaba

Néhány szem
parázs

Első rész

A tehénke

1. A kis Ioana

Az életben mindig másképp történik. Minden. Vagyis majdnem minden. Ott van például az Amariei házaspár tehene. De ez kissé hosszabb mese, és mivel közvetlenül befolyásolja ennek az elbeszélésnek a menetét, illendő részletesebben elmondani.

Tehát, akkor amikor az a fenegy demokrácia beütött, vagyis végbement az a változás amely idevezetett ehhez a mai élethez, az akkor már idősödő házaspár még Arieseniben élt. Viszonylagos jólétben, tegyük hozzá. A jólét azért volt viszonylagos, mert sok mindenük nem volt, ami egy városi ember kényelméhez hozzátartozik, de ott, abban a hegyi faluban, ahol laktak, akkoriban másoknak sem volt sokkal többje. Megvolt például a saját házuk, hozzá egy darabka föld is, azon megtermett annyi, amennyi elég volt ahhoz, hogy ne kelljen naponta a boltba menniük élelemért. Állataik is voltak úgy, mint csirke, juh, kecske, tehén, hogy csak a haszonállatokat soroljam. És még volt valamijük: egy kis faház fent a hegyen, a kedvelt üdülőhely, Pádison. Oda nyaranta jártak az állataikkal. Ja igen, a méheket kifelejtettem. Nekik is kifejezetten jót tett a nyári hegyi levegő. Hát csak elváltak, mint a befőtt az üvegben, sőt jól elváltak. Igaz ugyan, hogy Petre ivott mint a kefekötő, vagy mint a gödény (a hollóhegyiek úgy mondják, hogy „göde”), de ez csak erősíti a mondás

érvényességét, miszerint öreg alkoholistát már sokan láttak, de öreg drogot még senki. Ámbár, akkoriban még a mai értelemben vett kábítószeres ritkaságszámba mentek errefelé – bár úgy maradt volna(!) – és Petre bácsi elégedett is volt az ő szilvapálinkájával, savanyú borával.

Az is igaz ugyan, hogy ilyenformán majdnem minden ház körüli munka, de a többinek a nagyja is, Floricára maradt, de azt ő maga sem bánta. Így a befolyt pénzekkel is ő gazdálkodhatott. Amiből aztán természetesen Petrének is adott annyit, amennyit jónak látott, s amennyiből a ház ura szépen lerészegedhetett alkalom adtán. Az is igaz, hogy néhanapján ő maga, Florica se vetette meg az alkoholtartalmú folyékony táplálékot, de ki tudja hogyan, valamiképpen mindig sikerült neki mértéket tartani. Lehet, hogy ideje nem maradt a berúgásra a sok munkától.

Petre mindezt a törődést azzal hálálta meg, hogy nagyon szelíd ember volt. Sőt, minél többet ivott, annál szelídebb lett. Ellentétben némely, nem is kevés sorstársával, akik a pia hatására agresszívvé váltak. Ilyet is látott Florica eleget a környezetükben, mert az ivászat helyi jellegzetesség volt, sokan hódoltak neki. Hát elégedett volt az ő emberével.

A tragédiák sora éppen a változással kezdődött. Abból ugyan ők nem sokat érzékeltek ott fenn a hegyen, de ez a tény sem szolgált előnyükre.

Úgy történt ugyanis, hogy a változás utáni nyáron elkezdtek megsokasodni a mindenféle szélhámosok és csalók. Valóságos hadseregük szabadult a börtönökből a Ceausescu halálának ürügyén. (No, azokból, akik valóban politikai okból voltak odabent, alig néhányan szabadultak!) Egnéhány ezekből Ariesenibe is eljutott gyors és könnyű meggazdagodást remélve. Persze, a mások kárára. Lett aztán minden, „itt a piros, hol a piros” (még attól is loptak, aki csak nézte), uzsorás bankkölcsönök, meg a különböző piramisjátékok. Egy ilyenbe aztán beálltak

Amarieiek is. Rá is ment a házuk. Pedig óva intette őket Ionutz fiuk, aki jogász létére tudta, hogy mi rejlik az ilyen ígérgetések mögött, de hiába. Olyan nagy volt a könnyű és gyors meggazdagodás kísértése, hogy nem tudtak neki ellenállni.

Később aztán Ionutz, aki akkor már helyettes főügyész volt Vigyázó megyében – akkoriban kezdte a szárnyaira kapni a hír – rendre elkapogatta a bűnösöket, de a ház attól sajnos nem jött vissza.

Florica és Petre aztán megtárgyalták az ügyet egy üveg pálinka mellett, s arra az eredményre jutottak, hogy talán még jó is nekik, az egyik házuk elvesztése, hisz úgyszemint öregszenek, ki tudja, meddig bírják még a kétlaki életet? Jobb lesz, ha mindenestől felköltöznek a hegyre, állataikkal egyetemben, miként Noé a maga idejében a bárkájába. Egy kis földdarab ott is volt egy védettebb völgyben, valamennyi ott is megterem. A faházat meg ki lehet bővíteni, nyaranta még turistákat is fogadhatnak. Abból is lehet egy kis jövedelem. Ionutz ugyan a fejét csóváltatta erre a nagy engedékenységre, de elvégre ő már amúgy is csak látogatónak jött – nagynéha – haza. Eleinte Vigyázóváron lakott, ott lett megyei főügyész, később egy miniszterasszony felvitte Bukarestbe. Szerette a nőket a fiatal ügyész és őt is a nők, ez így mindenkinek jó volt, csak az illető nők férjei berzenkedtek néha, de ez a világ kezdete óta mindig így volt és így is lesz.

Nosza, elindult az élet odafenn a hegyen is, eleinte kisé nehezen, de aztán mindinkább belelendült. A házhoz hozzáépített új szoba is kész lett még egy évnél is hamarabb, turisták pedig mindig is voltak arrafelé.

Ám, akinek nincs szerencséje, annak nincs szerencséje és punctum. Legalább is ők így látták az eseményeket akkor, amikor azok bekövetkeztek. Csak jóval később jöttek rá arra, hogy Istennek terve volt mind a bekövetke-

zett nyomorúsággal, s ezzel együtt természetesen, velük is.

Azt történt ugyanis, hogy beteg lett a tehén. Csak fogyott, csak fogyott, étvágya nem volt már, s valami kellemtelen, beteges hangokat hallatott, eleinte csak néha, később egyre sűrűbben, valósággal brekegett mint a béka. A teje persze elapadt. Ki kellett hívni az állatorvost is. Az jött is, kissé késve, de jött, ám szinte semmit nem tudott mondani azon kívül, hogy a tehén bizony beteg.

– Még várjunk egy kicsit!

Még vártak egy kicsit. Azalatt a tehén még betegebb lett. Mi baja? Az állatorvos nem tudta. Végül aztán csak az lett a végeredmény, hogy azt mondta, le kell vágni. Ki kell aztán vinni a döggútra, mert ő nem felel ettől fogva semmiért.

Petre is szipogott, Florica pedig úgy sírt, mint a zápor-eső.

– Én nem vágom le! Nincs szívem hozzá! – mondta Petre.

Hát abban egyeztek meg, hogy kihajtják a szegényt a döggúthoz, úgyis elpusztul. Tegyék ezt addig, amíg még egyáltalán tud járni.

Így is lett. Odaérve aztán a mélyedéshez, amit a falu akként használt, Petre elbocsájtotta a tehénkét, még meg is könnyezte.

Elindult visszafelé nagy bánatosan.

Lassan beesteledett. Ősz volt ekkor, s felhős idő, hamar este lett. A szegény állat szánalmasan őgyelgett jobbra-balra. Majd, mivel friss, zöld füvet látott valahol, meg a járkálástól ki is ürült valahogy, elkezdett legelni. Valahonnan egy kis embergyerek került melléje, egy kislány. Olyan tízéves-forma lehetett.

– Hát te mit csinálsz itt, tehénke – kérdezte – ilyen későn?

De az állat nem felelt.